

[Willesen.]

er vel neppe mange, der har undgaaet at mærke Smerterne derved. Men en anden og endnu større Virkning vil være, at Arbejdsmarken frigøres, saaledes at den Følelse af, at noget maa der gøres, som faktisk ligger bagved den hidtidige Husmandslovgivning, kan blive udløst paa en langt naturligere, langt mere konsekvent, en langt mere effektiv og langt mere sund Maade end gennem denne, hvis Utilstrækkelighed jo er godtgjort fuldt ud tydeligt. Og dette, at Pantsættelsen af Danmarks Jord standses i den Udstrækning, hvori den hidtil har fundet Sted, turde ogsaa være til stor Hjælp og Gavn, ikke mindst for den opvoksende Slægt, ligesom det ogsaa turde være en Vinding, hvis sociale Virkning snart vil vise sig at være meget betydelig, at den i Jorden bundne Kapital, der, om nogen, kan kaldes passiv Kapital, drives ud til produktivt Arbejde, i Stedet for at opsuge Arbejdsudbyttet for det arbejdende Landbrug.

Maa jeg til Slutning understrege, at vi, selv om vi naar saa vidt, som disse Lovforslag tager Sigte paa, kun vil have naaet at lægge Grunden til den Udvikling, hvis Maal for os er udtrykt i Ordet: Retsstaten; derved er der kun lagt Grunden til en social Retfærdighedsudvikling paa det afgørende Punkt, men derfor er denne ingenlunde gennemført, det er kun det første store Skridt, der er gjort. Vort Maal er for det første en Stat med, hvad man kan kalde, en retsmoralsk forsvarlig Økonomi, der sætter Tæring efter Næring og erhverver sine Indtægter og anvender sine Udgifter efter de samme retsmoralske Principper, som den faktisk forlanger, at Borgerne skal anvende; for det andet en Stat, der gennemfører en moralsk Ejendomsret og derved skaber social Retfærdighed ved at sikre den enkelte det fulde Udbytte af hans Arbejde, og for det tredje en Stat, der lader Menneskene bære det naturlige Ansvar, hvorunder de alene kan vokse. Og Forudsætningerne derfor er først til Stede, naar der fra Statens Side er gjort, hvad den kan og skal gøre for at skabe Mulighederne derfor. Det Samfundssyn, som er udtrykt i disse Lovforslag, kan karakteriseres som konsekvent Liberalisme, forenet med ubetinget Villie til social Retfærdighed, og det er vor Overbevisning, at et saadant Grundsyn vil give Genklang i vide Kredse af det danske Folk; i de saakaldte borgerlige Partier er der utvivlsomt mange, der har en Længsel efter, at det Klasseskel, der skiller Folket paa en

baade følelig og faretruende Maade, kan blive ophævet.

Formanden: Jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at det ikke er første Behandling i Dag, men en Fremsættelse af Lovforslaget.

Willesen: Jeg skal rette mig efter Formandens Henstilling og blot endnu pege paa, at et Forslag af denne Karakter vil kunne finde Tilslutning paa begge Sider af det, man har kaldt det sociale Skel, baade blandt de saakaldte borgerlige Partier og indenfor Socialdemokratiet, fordi det i sig forener det, som de fleste Danske naturligt er indstillet paa at vente forenet, nemlig Retfærdighedskravet og Frihedskravet.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Nedsættelse af et Udvalg angaaende Forholdet mellem Staten og Folkekirken.

Valgt blev: *Borgbjerg, Kammersgaard, Gerhard Nielsen, Hans Rasmussen, Sneum, Weygaard, Vejen, Thorhauge, Kr. Kristensen, Julin, A. Chr. Christensen, J. Oskar Andersen, Fibiger, Vesterager og Povlsen.*

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 280 af 30. Juni 1922 om Menighedsraad, til hvilket Udvalg er henvist: Forslag til Lov om Ændringer i Lov Nr. 284 af 30. Juni 1922 om Sognebaandsløsning og Brugen af Kirkerne.

Valgt blev: *Kammersgaard, Bjerring, Knud Hansen, Jørgensen, Gerhard Nielsen, Weygaard, Tange, Blang, Chr. Sogaard, Sevelsted, Vadgaard, J. Oskar Andersen, Bindstev, Fibiger og Povlsen.*

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Bygning af en Bro over Limfjorden imellem Aalborg og Nørresundby.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 79).